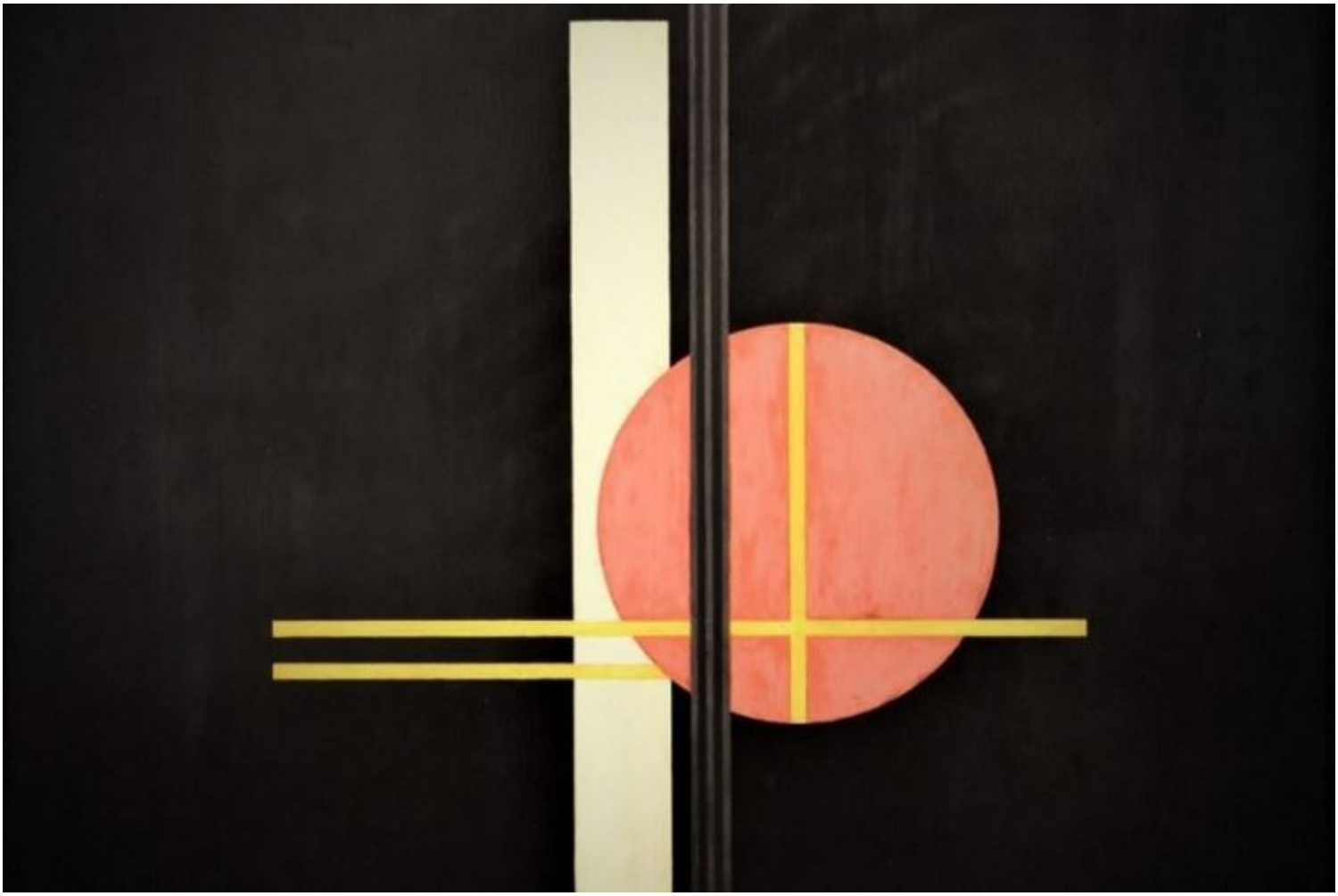
Archetype

Το Bauhaus και η Ελλάδα

Archetype team - 14/09/2018

Η νέα ιδέα της σύνθεσης στις τέχνες και την αρχιτεκτονική

Η Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών Αθήνας και η Κρατική Ακαδημία Καλών Τεχνών Στουτγάρδης οργανώνουν διεθνές συνέδριο με τίτλο «Το Bauhaus και η Ελλάδα», με αφορμή τα 100 χρόνια από την ίδρυση του Μπάουχαους στη Βαϊμάρη. Το συνέδριο θα πραγματοποιηθεί στην Αθήνα στις 30-31 Μαΐου / 1η Ιουνίου 2019.

Η Σχολή του Μπάουχαους, το σημαντικότερο Σχολείο των Τεχνών και παραγωγός νεωτερικότητας στον 20ο αιώνα, είναι αποτέλεσμα μιας σειράς ιστορικών συνθηκών που συγκλίνουν μετά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο: της κρίσης των οικονομικών δομών των ευρωπαϊκών αστικών δημοκρατιών, της αναζήτησης μιας εναλλακτικής αντίληψης και ικανοποίησης των συλλογικών αναγκών, της αποδέσμευσης από την εμπειρία της ιστορίας υπό την ριζοσπαστική πίεση των καλλιτεχνικών ιστορικών πρωτοποριών. Επιπλέον, η ίδρυση του Μπάουχαους είναι στενά συνυφασμένη με τις μεταπολεμικές συνθήκες ειδικά στη Γερμανία: η πιεστική επίδραση της τραυματικής εμπειρίας του πολέμου και της φρίκης της βιομηχανοποιημένης μαζικής σφαγής εκατομμυρίων ανθρώπων, η αίσθηση εθνικής ταπείνωσης εξαιτίας της ήττας στον πόλεμο και η οικονομική πολιτική και πολιτισμική κατάρρευση του Ράιχ. Το Μπάουχαους ως πολιτισμική υπόσχεση συνδέεται επίσης

με την υπόσχεση της ίδρυσης της πρώτης γερμανικής δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Βαϊμάρης ως νέας προοπτικής. Το κοινό τέλος και των δύο, το 1933, σημασιοδοτεί εμβληματικά την έλευση των Εθνικοσοσιαλιστών στην εξουσία.

Η φιλοσοφία του Μπάουχαους, που αντλεί από την κουλτούρα των Arts & Crafts και του Deutscher Werkbund, αποσκοπεί στη γεφύρωση του χάσματος αρχικά μεταξύ τέχνης και χειροτεχνίας και στη συνέχεια στη συμφιλίωση τέχνης και βιομηχανίας. Αποσκοπεί επίσης στην κατάκτηση μιας πολλαπλής ιδέας της σύνθεσης: σύνθεσης ως σχέδιο πολιτισμικό, σύνθεσης ως συνολικής κατάκτησης της Μορφής, σύνθεσης στο πεδίο της βιομηχανικής παραγωγής προϊόντων μαζικής κατανάλωσης που να εμπεριέχουν τις αξίες του μοναδικού καλλιτεχνικού αντικειμένου. Για τον σκοπό αυτό γίνεται για πρώτη φορά δυνατή η συνεργασία καλλιτεχνών, αρχιτεκτόνων και χειροτεχνών, έτσι ώστε το Μπάουχαους να καταστεί αμέσως μετά το τέλος του πολέμου (1919) σημείο αναφοράς των καλλιτεχνικών πρωτοποριών και ιδιαιτέρως του ευρωπαϊκού Μοντέρνου Κινήματος. Πρώτη επιδίωξη του ιδρυτή του, Walter Gropius, είναι ο διεθνιστικός χαρακτήρας της Σχολής με την προσέλκυση, για πρώτη φορά, δασκάλων από όλη την Ευρώπη.

Η Ελλάδα της εποχής ζει τη δική της τραγωδία, με τη Μικρασιατική Καταστροφή του 1922 και την ήττα της Μεγάλης Ιδέας, που οδηγεί σε μια πρώτη συνολική ομφαλοσκόπηση για την ταυτότητα και τον προσανατολισμό των ντόπιων πολιτισμικών εκφράσεων. Τούτο δεν σημαίνει ότι προηγουμένως η ελληνική κουλτούρα εμφανιζόταν ανοιχτή και ευεπίφορη στις προκλήσεις των ευρωπαϊκών πρωτοποριών. Η δεκαετία του 1920 αποτελεί μια κομβική στιγμή για την εγχώρια πολιτισμική συνθήκη, με τη διδασκαλία και το έργο του Δημήτρη Πικιώνη, του Φώτη Κόντογλου, του Σπύρου Παπαλουκά, του Μανώλη Καλομοίρη, της Αγγελικής Χατζημιχάλη, του Άγγελου Σικελιανού και των Δελφικών Γιορτών. Μόνο στη δεκαετία του 1930 ενισχύεται αποτελεσματικά το εγχείρημα ανταλλαγής με τα ευρωπαϊκά ρεύματα (με τον Νίκο Χατζηκυριάκο-Γκίκα, τον Νίκο Εγγονόπουλο, τον Ανδρέα Εμπειρίκο, τον Νίκο Σκαλκώτα, τον Νίκο Μητσάκη και τον Πάτροκλο Καραντινό) έτσι ώστε, ιδιαιτέρως στις τέχνες και στην αρχιτεκτονική, να γίνουν δυνατές κατακτήσεις καθοριστικές για την εν εξελίξει πολιτισμική θέση της χώρας και την ένταση του δημιουργικού αυτοπροσδιορισμού στο πλαίσιο ενός διεθνούς διαλόγου.

Το συνέδριο θα κινηθεί γύρω από δύο γενικές θεματικές περιοχές: 1. Σημασία και επιρροή του Μπάουχαους στις τέχνες και την αρχιτεκτονική στην Ελλάδα 2. Συγκριτική αποτίμηση της επιρροής του Μπάουχαους σε άλλες χώρες και η διδακτική των τεχνών

Σε αυτό το πλαίσιο θα εξεταστούν ζητήματα σχετικά με τις συντεταγμένες πρόσληψης της κουλτούρας του Μπάουχαους στον ελληνικό μεσοπόλεμο• οι σχέσεις των τοπικών δημιουργών με την εμπειρία του διάσημου γερμανικού σχολείου στο πεδίο των τεχνών, της αρχιτεκτονικής και του σχεδιασμού αντικειμένων• η κατανόηση των αυτόχθονων δημιουργικών εκφράσεων υπό το πρίσμα της «επιρροής του Μπάουχαους» και η σημασία της διεθνούς ανταλλαγής και προβολής των Ελλήνων καλλιτεχνών και αρχιτεκτόνων της εποχής. Θα αποτιμηθεί επίσης η «ελληνική συμβολή» και η προβολή της στην ευρωπαϊκή κουλτούρα του μεσοπολέμου καθώς και η σημασία της «μυθολογίας» και της κληρονομιάς του Μπάουχαους στην ελληνική τέχνη και αρχιτεκτονική, από το τέλος του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου μέχρι σήμερα.

Το διεθνές σκέλος του Συνεδρίου θα επικεντρωθεί, κυρίως, στις εθνικές προσλήψεις της εμπειρίας του Μπάουχαους άλλων ευρωπαϊκών χωρών πριν και μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Θα εξεταστούν ζητήματα όπως η γερμανική εμπειρία του Μπάουχαους (1919-1933) αλλά και η πρώτη έκθεση Μπάουχαους στο MoMA της Νέας Υόρκης (1938)• επίσης, άλλες ανάλογες εμπειρίες όπως το σχέδιο ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Μεσογειακής Ακαδημίας των Mendelsohn-Wijdeveld-Ozenfant (1933), το Black Mountain College στη Βόρεια Καρολίνα, το New Bauhaus στο Σικάγο, το Μπάουχαους στο Τελ Αβίβ, το Imagninary Bauhaus και οι σιτουασιονιστές, η Hochschüle für Gestaltung στην Ulm, κ.ά.

Το Συνέδριο θα πλαισιωθεί από παράλληλες εκδόσεις και εκδηλώσεις σχετικές με την κουλτούρα του Μπάουχαους που θα ανακοινωθούν προσεχώς.

Το Συνέδριο πραγματοποιείται με τη συνεργασία του Ελληνικού Ινστιτούτου Αρχιτεκτονικής.
• Γενικές πληροφορίες Συνεδρίου: **bauhaus2019.asfa.gr** • Διαδικτυακή διεύθυνση αποστολής περιλήψεων και επικοινωνίας: **bauhaus2019@asfa.gr**

Νέα προθεσμία υποβολής περιλήψεων: 30 Σεπτεμβρίου 2018
Εξαιτίας του μεγάλου ενδιαφέροντος για το συνέδριο, η νέα τελική προθεσμία υποβολής περιλήψεων είναι η 30η Σεπτεμβρίου 2018. Οι θεματικές περιοχές και οι προδιαγραφές παραμένουν ως έχουν. Είναι επίσης αυτονόητο ότι ισχύουν όλες οι μέχρι τώρα δηλώσεις συμμετοχής που έχουν αποσταλεί.

Οι γλώσσες του συνεδρίου είναι η ελληνική και η αγγλική.
Οι περιλήψεις των εισηγήσεων μπορούν να σταλούν στα ελληνικά ή αγγλικά.
Στο συνέδριο μπορεί να γίνει κοινή Ανακοίνωση και από δύο εισηγητές.

Θα ακολουθήσει η έκδοση των πρακτικών του συνεδρίου.

Η συμμετοχή στο συνέδριο και η παρακολούθηση των εργασιών του είναι δωρεάν.
Για την παρακολούθηση του συνεδρίου δεν χρειάζεται προηγούμενη δήλωση συμμετοχής.

Επιστημονικοί και οργανωτικοί υπεύθυνοι του Συνεδρίου και των παράλληλων εκδηλώσεων: Ανδρέας Γιακουμακάτος, καθηγητής Αρχιτεκτονικής, Τμήμα Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης ΑΣΚΤ Σωκράτης Γεωργιάδης, καθηγητής Αρχιτεκτονικής, Κρατική Ακαδημία Καλών Τεχνών Στουτγάρδης